

10. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма // Избранные произведения : пер. с нем. / сост., общ. ред. и послесл. Ю. Н. Давыдова ; предисл. П. П. Гайденко. – М. : Прогресс, 1990. – С. 44-271.
11. Steiner R. The Principle of Spiritual Economy [Електроний документ]. – Режим доступу: <http://www.doyletics.com/arj/tposervw.htm>.
12. Бжезинский З. Великая шахматная доска (Господство Америки и его геостратегические императивы) / О. Ю. Уральская (пер.с англ.). – М. : Международные отношения, 1999. – 256 с.
13. Тойнби А. Дж. Постигание истории: Избранное / Е. Д. Жарков (пер.с англ.). – М. : Айрис-Пресс, 2006. – 638 с.

Глушко Т. П., Дорошкевич В. О. Гераклитів парадокс про багатознайство у контексті глобалізаційних процесів в економіці.

У статті запропоновано аналіз деяких фрагментів Геракліта Ефеського (що стосуються проблеми співвідношення багатознайства та розуму) в контексті можливості їх практичного застосування до ідеологічних аспектів сучасної економічної глобалізації.

Ключові слова: багатознайство, логос, парадокс, глобалізація, єдине знання, економіка.

Glushko T. P., Doroshkevich V. O. Heraclitus manyknowledge paradox in the context of globalization process in the economy.

The article proposes analysis of some Heraclitus from Ephesus fragments (connected with problem of many knowledge and mind correlation) in the context of their practical using possibility in ideological aspects of modern economical globalization.

Keywords: a lot of knowledge, logos, paradox, globalization, one common knowledge, economics.

Покась В. П.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ В ШКОЛАХ-ІНТЕРНАТАХ У ПЕРІОД ЇХ СТАНОВЛЕННЯ

У статті аналізується організація та переваги навчально-виховної роботи в інтернатних закладах у період їх становлення, методи вдосконалення та проблеми реалізації.

Ключові слова: освіта, людина, діти з особливими потребами, інтернатна освіта, навчальний процес, виховання, культура.

Актуальним питанням сьогодення є розв'язання проблем навчання, виховання, оздоровлення, соціального захисту й матеріального

забезпечення категорії дітей і підлітків, які перебувають у школах-інтернатах. У цих умовах потребує розвитку й удосконалення матеріально-технічна база, навчально-виховний процес, лікувально-реабілітаційна робота, соціальний захист в інтернатних закладах освіти, що є важливою складовою частиною системи суспільного виховання дітей.

Серед проблем дидактичного, виховного, методичного характеру провідне місце у школах-інтернатах посідали питання забезпечення оптимального поєднання загальноосвітньої підготовки, виховних та виробничих заходів; взаємозв'язку навчального і виховного процесів. Особливо важливого значення набувало визначення змісту освіти, організація позанавчальної виховної роботи, трудової та професійної підготовки вихованців.

Мета статті – проаналізувати ефективність організації навчально-виховної роботи в інтернатних закладах у період їх становлення.

Постійне перебування учнів у школі-інтернаті протягом доби, тижня, місяця, навчального року давало змогу створити систему навчально-виховної роботи та забезпечити єдність педагогічного процесу і впливу на вихованців як на уроках, так і в позаурочний час. Це зумовлено педагогічно виправданим режимом дня і правилами внутрішнього розпорядку, постійною роботою педагогів з вихованцями, єдиними вимогами до учнів з боку педагогічного колективу.

Важливою перевагою школи-інтернату над іншими типами загальноосвітніх закладів є надання умов для позаурочної системи навчання, індивідуальної роботи вчителів з учнями, здійснення трудової підготовки, здобуття певної професії. Навчальна робота в школах-інтернатах складалася з уроків, самостійної навчальної роботи та різної позакласної роботи, спрямованої на поглиблення набутих знань та удосконалення умінь і навичок застосовувати ці знання на практиці, ці форми роботи зливались у єдиний потік. Цим досягався високий рівень засвоєння учнями знань основ наук і повністю ліквідовувалась неуспішність.

Навчальна робота на уроках організовувалася і здійснювалася учителями, а також вихователями, які за Положенням про школи-інтернати, затвердженим постановою Ради Міністрів УРСР № 615 у 1957 р. зобов'язані були керувати підготовкою учнями домашніх завдань і надавати систематичну допомогу своїм вихованцям в опануванні знаннями, уміннями та навичками. Особливістю організації навчальної роботи в школі-інтернаті було те, що учні домашні

завдання виконували організовано, у визначений режимом час і під керівництвом педагога-вихователя або учителя.

Повсякденний діловий зв'язок учителя і вихователя в умовах роботи шкіл-інтернатів став важливим фактором у боротьбі за підвищення рівня навчання і якості знань учнів. Педагог завжди мав повне уявлення про характер прогалин у знаннях, уміннях і навичках учнів і визначав свої завдання в ході навчального процесу. Наступність у роботі учителів і вихователів забезпечувала подальше здійснення єдиних педагогічних вимог, а це позитивно позначалося на організації навчально-виховного процесу.

Починаючи з 1956/57 навчального року (н.р.), був затверджений певний режим дня для проведення навчально-виховної роботи та організації дозвілля у школах-інтернатах [1]. В окремих школах у молодших класах підготовка домашніх завдань переносилась на першу половину дня. На перші уроки виносилися предмети, що вимагають від учнів більшого напруження (мова, арифметика). Інші уроки – з фізичного виховання, праці, співів, малювання – переносилися на другу половину дня і проводилися в період підготовки домашніх завдань учнями старших класів. Проводили ці уроки вихователі або учителі-предметники. Така побудова режиму дня дала змогу більш ефективно організовувати навчання з основних предметів, досягти високої успішності учнів. Вихованці шкіл-інтернатів повністю забезпечувались підручниками, картами, зошитами та іншими навчальними посібниками. Вони мали змогу систематично користуватися приладами і наочними посібниками навчальних кабінетів, майстерень, бібліотекою, систематичною допомогою учителів і вихователів.

Школи-інтернати в організації навчальної роботи з учнями мали широкі можливості щодо маневрування – уроки проводити не тільки в першій, а й у другій половині дня, а підготовку домашніх завдань переносити з другої на першу половину дня. У перші роки діяльності шкіл-інтернатів уроки для педагогів не викликали труднощів тому, що вони проводились переважно так само, як і в масових школах. Зате в організації і методиці підготовки домашніх завдань було багато непорозумінь.

Досвід роботи шкіл-інтернатів на початковому етапі їхнього існування показав, що в масових школах існував значний розрив між навчальною роботою на уроках і під час підготовки домашніх завдань. На уроках учителі давали домашні завдання, які інколи були не лише непосильними, незрозумілими і великими за обсягом, а й відірваними від тієї навчальної роботи, що проводилась на уроці. З такого

скрутного становища окремі учні масових шкіл виходили просто – вони не виконували цих завдань, а в школах-інтернатах такого стану не могло бути. Для цього створювалися всі умови: у режимі дня відводився спеціальний час на ці завдання, підготовкою яких керував педагог-вихователь.

У педагогічних колективах шкіл-інтернатів уже з перших років їхнього існування почалася творча робота щодо удосконалення всієї системи навчальної роботи – уроків, підготовки домашніх завдань, роботи з учнями, які відставали у навчанні тощо.

Незадовільний стан виконання домашніх завдань в ряді шкіл-інтернатів турбував педагогів і керівників шкіл, і вони почали шукати як нових організаційних форм, так і методів роботи. Гостра дискусія з цього приводу відбулася на конференції з обміну досвідом на курсах керівників шкіл-інтернатів у Центральному інституті підвищення кваліфікації керівних працівників народної освіти України в 1957 р. [2, 67].

Згідно з положенням про школу-інтернат підготовкою домашніх завдань передбачалось керувати вихователю. Так і було в більшості шкіл. Учитель вів уроки, давав учням домашні завдання, а керували їх підготовкою вихователі. Таким чином, навчальний процес роздвоювався між учителями і вихователями. Без відповідної узгодженості в їхній роботі результати були не завжди позитивні. У зв'язку з цим уже в перші роки існування шкіл-інтернатів було поставлене, а в ряді шкіл практично і розв'язане, питання про зосередження уроків і підготовки домашніх завдань в руках одного педагога-вчителя. Виникла єдність в роботі учителя і вихователя, переважно в початкових класах. Часто учителі поєднували уроки і підготовку домашніх завдань і цим самим підвищували якість навчально-виховної роботи.

Починаючи з 1957/1958 н.р., педагоги ряду шкіл-інтернатів Харківської та Чернівецької областей застосували новий підхід у вирішенні цих питань. Учитель вів не всі уроки, а лише з тих предметів, з яких задаються дітям домашні завдання – математика, мова. В розкладі на ці предмети було відведено по 3-4 уроки, а 4-5 урок відводився на виконання домашніх завдань, а такі предмети, як фізичне виховання, співи, малювання і праця, були передані вихователям. Уроки з цих предметів були перенесені на другу половину дня і проводилися вихователями під час підготовки домашніх завдань учнями середніх і старших класів [2, 69].

Така організація навчальної роботи в початкових класах дала змогу зосередити навчання дітей з основних предметів в руках одного педагога, поєднати урок і підготовку домашніх завдань, скоротити час

на перевірку знань, умінь і навичок учнів, раціональніше проводити уроки.

Ця система швидко поширювалась у новостворених школах-інтернатах і давала змогу у стислі терміни ліквідувати різнобій у підготовці вихованців, які прийшли з різних шкіл, навчити їх самостійно виконувати домашні завдання, підвищити якість знань, умінь і навичок учнів. Дослідження засвідчили що при такій організації навчальної роботи працездатність учнів на різних етапах їх навчальної діяльності набагато вища, ніж при організації, коли всі уроки проводяться у першій половині, а підготовка домашніх завдань у другій половині дня. Доцільність такого режиму схвалили медики [2, 46]. За такою системою пізніше почали працювати ряд шкіл-інтернатів Донецької, Луганської, Миколаївської, Чернівецької областей і м. Києва.

Отже, в перші роки існування шкіл-інтернатів з метою підвищення якості навчальної роботи учнів значна частина педагогічних колективів основну увагу звертала не на урок, а на підготовку домашніх завдань. На перший погляд це було правильним. Урок у школах-інтернатах будувався так само, як і в масових школах, а домашні завдання учні виконували не самостійно, а організовано, в колективі, у визначений режимом час і під керівництвом вихователя. Оскільки це було новим для педагогів, над ним і працювали здебільшого учителі і вихователі шкіл-інтернатів. З проблеми раціональної організації підготовки учнями домашніх завдань у школах-інтернатах згодом з'явилось багато статей, збірників, монографій.

Для подальшого розвитку самостійності та ініціативи учнів у навчальній роботі в ряді шкіл-інтернатів була застосована так звана "кабінетна система" підготовки домашніх завдань. Ініціаторами цієї системи були педагоги Кадіївської школи-інтернату № 3 Луганської області. Цією системою надавалось кожному вихованцеві можливість вирішувати самостійно, з якого предмета починати виконання домашніх завдань і як розподілити відведений на це час. Проте педагоги шкіл-інтернатів звернули увагу на те, що успіх навчання дітей вирішують не домашні завдання, а саме урок.

Досвід показав, що якість виконання учнями домашніх завдань великою мірою залежить від того, як був побудований і проведений урок, яку участь у його проведенні брали учні, як вони зрозуміли матеріал, що вивчався на уроці, які були дані домашні завдання і як вони їх зрозуміли. Підготовка домашніх завдань тісно пов'язувалась з уроками і навпаки. Це змусило знаходити шляхи спільної роботи

вчителя, який проводить уроки, з вихователем, що керує підготовкою домашніх завдань. Отже, уроки і підготовка домашніх завдань у школах-інтернатах становили єдиний педагогічний процес, який здійснювали учителі і вихователі разом. Наступність у роботі, постійний повсякденний зв'язок учителів і вихователів забезпечили подальше дотримання єдиних педагогічних вимог, а це позитивно позначилося на роботі всього навчального процесу – підвищенні рівня навчання і якості знань учнів.

Велика увага у школах-інтернатах приділялася трудовому навчанню та трудовій підготовці учнів. Для цього створювалися належні умови. Будувались навчальні майстерні, організовувалися навчально-дослідні господарства, обладнувалися кабінети. Основним видом трудової підготовки, з яким діти знайомилися з перших днів життя в школі-інтернаті, була обслуговуюча праця у шкільних майстернях та на дослідних ділянках. Заняття з ручної праці відбувалося двічі на тиждень. В обладнаних столярних, слюсарних, швейних майстернях під керівництвом учителя виготовляли нескладні вироби з дерева, металу, тканин, ремонтували меблі. Для учнів старших класів запроваджувалось виробниче навчання. Програма цих занять тісно пов'язувалася зі шкільною програмою трудового навчання.

У 1958 р. Міністерство освіти України розробило і затвердило на своїй колегії “Заходи щодо дальшого поліпшення трудового навчання та виховання в школах-інтернатах Української РСР”, якими передбачалося протягом 1958/1959 навчального року вдосконалити навчальний план для шкіл-інтернатів, орієнтовний режим для учнів, розробити і видати програму “Основи трудового навчання та виховання у школах-інтернатах”, а також зобов'язало обласні відділи народної освіти організувати та обладнати в усіх школах-інтернатах робочі кабінети та майстерні, забезпечити ці заклади земельними ділянками для створення пришкільних навчально-дослідних ділянок та підсобних господарств.

Для належного обладнання майстерень “Укршкілпостачем” виділялось 100 швейних машинок, 280 верстаків, 165 верстатів по металу та дереву. За цей період було створено у школах-інтернатах 39 швейних, столярних та слюсарних навчальних майстерень [5, 17-18].

З 1 вересня 1959 р. починається практична перебудова навчального процесу в школах-інтернатах відповідно до прийнятого Закону про школу. У 1959/1960 н.р. запроваджуються нові навчальні плани і програми в I-IV класах усіх загальноосвітніх шкіл-інтернатів. VII і VIII класи почали працювати за перехідними, а IX-X класи – за старими

навчальним планом і програмами. Тривалість навчального року була визначена для I-III і X класів – 34,5, а IV-IX – 35 тижнів. Для учнів V-IX класів введено навчально-виробничу практику: для V-VIII класів – два тижні і для IX – чотири тижні на рік.

Для проведення навчальних занять з іноземної мови, практичних занять у майстернях, навчально-дослідному господарстві та виробничого навчання, а також під час навчально-виробничої практики у V-X класах запроваджувався поділ на 2 підгрупи за наявності не менше 20 осіб у класі. У VII-X класах уроки фізкультури проводяться окремо для хлопців і дівчат [6, 4]. У 1960/1961 н.р. всі класи шкіл-інтернатів України перейшли на навчання за новими навчальними планами та програмами.

Ці зміни значною мірою удосконалили всю систему навчально-виховного процесу в школах-інтернатах, підвищили рівень навчальної роботи, поліпшили умови проведення уроків, практичних занять, зняли надмірне навантаження з учителів та учнів. З року в рік вносилися відповідні корективи до навчальних планів та програм, збільшувалась кількість годин на виробниче навчання та навчально-виробничу практику в старших класах.

Педагогічні колективи шкіл-інтернатів систематично працювали над удосконаленням форм і методів навчальної роботи, дбали про піднесення ефективності уроку, домагалися високої якості знань учнів, розв'язували такі актуальні питання, як активізація розумової діяльності учнів на уроці, формування навичок роботи з підручником, методика проведення занять у навчальних майстернях, зв'язок викладання основ наук з практикою. Вони виступали ініціаторами запровадження кращих досягнень педагогічної науки і передового досвіду. Так, колективи шкіл-інтернатів Кіровоградської області широко використовували лекційно-практичну систему навчання, зміст якої полягав у тому, що заняття з кожної теми розглядалось як єдине ціле, а уроки – як органічно пов'язані між собою його частини. Удосконаливши цю форму роботи, вчителі почали застосовувати принцип багатоступеневого навчання, в основу якого був покладений диференційований підхід до кожного учня.

Разом з поліпшенням навчальної роботи в загальноосвітніх школах-інтернатах значних якісних змін зазнав навчальний процес й у спеціальних школах-інтернатах. Так, відповідно до Закону про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в Українській РСР, який було прийнято у 1959 р., встановлено нові терміни навчання у спеціальних школах-інтернатах.

У школах для сліпих і слабозорих дітей – 9 років замість 8, для туговухих дітей I відділення – 10 років замість 9, і II відділення – замість 11 років. З метою завершення професійної підготовки учнів у школах-інтернатах для глухонімих дітей термін навчання продовжувався на один рік і також зберігався підготовчий клас.

Відповідно до наказу Міністерства освіти УРСР № 227 від 30 грудня 1960 р. переведення на нові терміни навчання відбувалось: для неповних середніх шкіл для сліпих дітей з 1960/1961 н. р.; для неповних середніх шкіл для слабозорих і туговухих дітей з 1961/1962 навчального року; для шкіл глухонімих дітей з 1961/1962 н. р. [8, 13]. У зв'язку з цим у 1961 р. були розроблені нові навчальні плани і положення про спеціальні школи-інтернати.

Педагогічні колективи спеціальних шкіл-інтернатів досягли позитивних результатів у підвищенні успішності, якості знань, умінь і навичок учнів та у підготовці їх до практичної діяльності. Вживалися заходи для поліпшення змісту навчання дітей з вадами розумового та фізичного розвитку, підвищення їх трудової підготовки. Педагогічні працівники шкіл-інтернатів Дніпропетровської області проводили відповідну роботу, спрямовану на вивчення індивідуальних особливостей дітей з психофізичними вадами, велися журнали та зошити спостережень за учнями. Вчителі цих шкіл планували свою роботу з урахуванням особливостей розвитку дітей, уроки проводили на високому методичному рівні, об'єктивно підходили до виявлення та оцінювання знань учнів. Особлива увага приділялася корекції вад дітей, забезпеченню охоронно-педагогічного режиму, організації логопедичної допомоги дітям та індивідуальних занять з виправлення дефектів, здійснювалось диференційоване навчання [9, 15, 17; 10, 7; 11, 9-10].

В окремих школах-інтернатах було організовано вивчення, узагальнення та поширення досвіду роботи кращих педагогічних працівників, обговорення на методичних об'єднаннях та педагогічних радах шкіл. У період становлення таких закладів поряд із значними здобутками у навчальній роботі допускалися й прорахунки. Це неодноразово засвідчували комісії, які аналізували навчально-виховну роботу шкіл-інтернатів, та засідання ряду колегій Міністерства освіти України. Так, восени 1959 р. комісією, що перевіряла школи-інтернати Дніпропетровської та Сумської областей, встановлено, що успішність і якість знань вихованців залишається незадовільною.

Успішність учнів шкіл-інтернатів Дніпропетровської області у 1958/1959 н. р. становила 94 % (найнижчий показник серед областей України), а в школі-інтернаті № 3 м. Дніпропетровська успішність вихованців за I чверть 1959/1960 н. р. сягнула лише 69 %. Мали місце

серйозні недоліки і в організації виробничого навчання. Зокрема, у школах-інтернатах № 1 м. Кривого Рогу та № 1 м. Дніпродзержинська за наявності достатньої матеріальної бази і відповідних кадрів не було організовано виробничого навчання учнів. Типовим недоліком у навчальній роботі вважалося те, що вчителі неналежно готуються до уроків, нечітко визначають місце кожного уроку в системі роботи з опрацювання програмного матеріалу, допускають помилки під час подання фактичного матеріалу. Це призводило до зниження знань вихованців та значного переобтяження їх домашніми завданнями [12, 9].

У 1961/1962 н. р. перевірялися і школи-інтернати м. Києва, де також було вказано на недопрацювання в системі навчальної роботи, на недостатній рівень знань, практичних умінь і навичок вихованців з основ наук і особливо математики. Було виявлено непоодинокі випадки нерационального використання часу уроку, вчителі не урізноманітнювали форми і методи навчання, не спонукали учнів до активного сприймання програмного матеріалу, не використовували на уроках наочні посібники та технічні засоби навчання.

Перевіркою було встановлено, що в деяких київських школах-інтернатах мали місце грубі порушення державних програм з окремих навчальних предметів. Так, у п'ятих класах школи-інтернату № 3 з 12 обов'язкових робіт була проведена лише одна практична робота з арифметики. Не підготовлено практичних робіт з географії. У багатьох школах-інтернатах не виконувався передбачений мінімум письмових самостійних та контрольних робіт, украй незадовільно була поставлена робота над аналізом учнівських помилок з мов та математики, порушувалися єдині вимоги орфографічного режиму. Не забезпечувалося зв'язку у викладанні основ наук з виробничим навчанням. Вихованці мали недостатні навички користування таблицями, лічильними приладами, креслярськими інструментами.

Успішність і якість знань учнів перевірених шкіл-інтернатів була значно нижча порівняно з 1958/1959 н. р. Наприклад, у школі-інтернаті № 3 успішність наприкінці III чверті становила 94 % проти 97 % у попередньому році. Подібний стан успішності був і в школі-інтернаті № 1: на "5" і "4" в цій школі навчалось 119 учнів, проти 140 в минулому році [13, 7, 8].

Колегія Міністерства освіти України, яка відбулася в листопаді 1962 р., констатувала помітне зниження успішності учнів шкіл-інтернатів Донецької області. Так, у 1961/62 н. р. встигало лише 93 % учнів, а в першій навчальній чверті 1962/63 н. р. в 36 школах-інтернатах успішність знизилась ще на 7 %. У Краснолиманській, Донецькій № 2, Докучаєвській, Горлівській № 5 вона становила лише

80-83 % [14, 5-6].

Отже, поряд із позитивними результатами у підвищенні успішності, якості знань, умінь і навичок учнів та у підготовці їх до практичної діяльності в навчальній роботі допускалися й прорахунки, котрі потрібно було усунути.

ЛІТЕРАТУРА

1. Положення про школи-інтернати. – К., Б.в., 1957. – 32 с.
2. *Бондар А.* Навчально-виховна робота в школі-інтернаті. – К. : Рад. школа, 1966. – 129 с.
3. *Заликин Г.* Гигиеническое воспитание учащихся в школах-интернатах. – М. : Просвещение, 1962. – 214 с.
4. *Берещенко О.* Кабінетна система навчальних занять і вільна самопідготовка учнів // 3 досвіду роботи шкіл-інтернатів Української РСР : зб. статей. – К., Б.в., 1965. – 83 с.
5. Заходи щодо подальшого поліпшення трудового навчання та виховання в школах-інтернатах: Збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – 1958. – № 16. – С. 17-18.
6. Пояснювальна записка до навчального плану для школи-інтернату з українською мовою навчання на 1959/1960 н. р. : збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – 1959. – № 15. – С. 4.
7. *Кобзар Б.* Педагогічні проблеми розвитку шкіл-інтернатів і шкіл подовженого дня. – К. : Рад. школа, 1968. – 295 с.
8. Про строки навчання у спеціальних школах-інтернатах : збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти УРСР. – К., 1961. – № 3. – С. 13.
9. Про стан навчально-виховної роботи у спеціальних школах-інтернатах : збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – 1965. – № 9. – С. 15, 17.
10. Про поліпшення роботи спеціальних шкіл-інтернатів : збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – К., 1965. – № 20. – С. 7.
11. Про стан навчально-виховної роботи та професійно-трудової підготовки учнів у допоміжних школах-інтернатах УРСР : збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – К., 1965. – № 21. – С. 9-10.
12. Про хід виконання постанови “Про заходи щодо розвитку шкіл-інтернатів в УРСР на 1959-1965 роки”: збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – К., 1960. – № 9. – С. 9.
13. Про роботу шкіл-інтернатів м. Києва : збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти УРСР. – К., 1960. – № 13. – С. 7, 8.
14. Про стан виховної роботи у школах-інтернатах Донецької області : збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти УРСР. – К., 1963. – № 2. – С. 5-6.

Покась В. П. Организация учебной работы в школе-интернате в период их становления.

В статье анализируется организация и преимущества учебной работе в интернатах в период их становления, методы совершенствования и проблемы реализации.

Ключевые слова: образование, человек, дети с особыми потребностями, интернатное образование, учебный процесс, воспитание, культура.

Pokas V. P. Organization of educational work in boarding school during their formative.

The article analyzes the organization and the benefits of academic affairs at boarding during their formation, and methods to improve the implementation issues.

Keywords: education, people, children with special needs boarding education, the learning process, education and culture.

Прудченко І. І.

ОСВІТНІЙ ДИСКУРС ПОСТМОДЕРНУ: КОНСТРУКТИВІСТСЬКА ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ШКОЛІ

На основі аналізу постмодерністського освітнього дискурсу розглянуто конструктивістську теорію навчання у вищій педагогічній школі. Обґрунтовано конструктивістський підхід, що використовується з метою відкриття та побудови нових знань на основі власної діяльності та досвіду. Охарактеризовано персоналістично-конструктивістську концепцію педагогічної освіти Д. Кінчелое. Досліджено модель підготовки майбутнього вчителя – “рефлексуючого спеціаліста-практика”.

Ключові слова: постмодернізм, конструктивізм, холізм, постформальне мислення, саморефлексія, персоналістично-конструктивістська концепція, рефлексуючий спеціаліст-практик, індивідуальна концепція викладання.

Відправною точкою пошуку відповідей на виклики науки і освіти, що мали місце у другій половині ХХ ст. й залишились актуальними донині, стала постмодерністська філософія освіти. Декларуючи еkleктизм, деконструкцію, множинність, інклюзивність всіх учасників, інтерактивність, невизначеність, відкритість, діалог, сумніви, індивідуальну побудову знання, варіативність змісту освіти та ін. (подібні твердження ґрунтуються на специфічному трактуванні постмодерністами реальності (вона не існує об'єктивно, а є